

Ruimtelijke onderbouwing Natuurontwikkeling De Broekeld ('t Rechtewegje in Uddel)

d.d. 27 juni 2025, Provincie Gelderland

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De provincie Gelderland is in september 2020 is de provincie eigenaar geworden van een aantal percelen in de Broekeld, dit zijn voormalige landbouwgronden gelegen aan de 't Rechtewegje en De Broekeld in Uddel (zie figuur 1). De totale oppervlakte van deze gronden is 11.18.22 ha. De provincie heeft deze gronden aangekocht omdat de voormalige landbouwgronden in de Broekeld potentie hebben om natuur te ontwikkelen met bijzondere kwaliteiten.

Doel van dit project is om de Broekeld te ontwikkelen tot natuurgebied, waarbij de pingoruïne en de aanwezigheid van kalkrijke kwel centraal staan. Het schetsontwerp beoogt herstel van de pingoruïne, verbetering van waterkwaliteit in het natuurgebied, ontwikkeling van karakteristieke vegetaties en het versterken van de biodiversiteit in het algemeen. Dit alles met behoud van het halfopen cultuurlandschap met oude verkavelingsstructuur en rekening houdend met archeologische waarden. Dat landbouwactiviteiten mogelijk blijven op naastgelegen percelen, is een randvoorwaarde.

Op grond van geldende omgevingsplan is natuurontwikkeling mogelijk op deze locatie. Voor het graven en plaatsten van hekwerken zijn binnenplanse vergunningen nodig. De gemeente heeft ons gevraagd wel een ruimtelijke onderbouwing aan te leveren. Hoewel deze niet noodzakelijk is aangezien de activiteiten passen in het omgevingsplan.

1.2 Ligging plangebied

Het plangebied bevindt zich in het buitengebied van de gemeente Apeldoorn, nabij Uddel. Op navolgende kaart is de locatie aangeduid.

Kaart met aanduiding plangebied

De percelen zijn in gebruik als grasland voor productie veevoer. Bijna alle percelen in het projectgebied zijn eigendom van de Provincie Gelderland, drie percelen zijn van een particuliere eigenaar die wil meedoen aan het project.

1.3 Geldend planologisch regime

Het plangebied is gelegen in bestemmingsplan Agrarische Enclave 2014. Formeel heeft dit nu de status van omgevingsplan onder de Omgevingswet.

Het heeft hier de bestemming Agrarisch. Naast de agrarische doeleinden, zijn deze gronden mede bestemd voor natuurbeheer. Voor deel van het gebied geldt de archeologische dubbelbestemming hoog en voor een deel middelhoog. Daarnaast geldt voor een deel van het gebied de dubbelbestemming Waarde-Beken en sprengen. De gronden die hieronder vallen zijn voor beheer, herstel en onderhoud van landschappelijk en cultuurhistorisch waardevolle beken en sprengen bestemd. Tot slot is er voor het grootste deel van het gebied de aanduiding waardevol verkavelingspatroon, dat betekent dat verkavelingspatroon in stand moet worden gehouden.

1.4 Leeswijzer

Deze ruimtelijke onderbouwing is opgebouwd uit vier hoofdstukken. Het volgende hoofdstuk (Hoofdstuk 2) beschrijft de bestaande en toekomstige situatie. Hoofdstuk 3 geeft een overzicht van het ruimtelijke beleidskader en de milieu- en de omgevingsaspecten van het plan. Het vierde en laatste hoofdstuk is gewijd aan de economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid.

2 Planbeschrijving

2.1 Bestaande situatie

De Broekeld ligt in een komvormige laagte in het landschap. Het karakteristieke, kleinschalige cultuurlandschap is redelijk goed bewaard gebleven, met de pingo-ruïne in het midden van het plangebied als karakteristiek aardkundig element. Oostelijk van het plangebied liggen nog twee pingoruïnes, beide met een karakteristieke ringwal. De ringwal rond de pingoruïne in het plangebied is verdwenen. Op oude kaarten is deze nog wel te zien. De pingoruïne is deels gedempt tot de twee hoefijzervormige waterpartijen die nog aanwezig zijn.

Het huidige landgebruik van het plangebied bestaat uit grasland dat wordt gehooïd. Tussengebieden, in particulier eigendom, vallen buiten het plangebied. Ook die graslandpercelen worden gehooïd. De omwonenden bestaan uit particuliere grondbezitters en pachters. Aan de oostkant van het plangebied is een kalverhouderij actief.

2.2 Toekomstige situatie

Gewenste inrichting

De provincie wil op de percelen Kleine zeggenvegetaties, Blauwgraslanden en Heischrale graslanden ontwikkelen. Dit is een belangrijke opgave/verplichting vanuit de Natura 2000 en GNN kwaliteitsdoelen, vooral omdat deze plantenfamilies schaars zijn in Nederland. In het plan wordt ook aandacht besteed aan het herstellen van de cultuurhistorische natuurwaarden van het gebied. In het verleden was Den Broekeld een natte laagte waar boeren schapen wisten in de voormalige pingoruïne, dit is een overblijfsel uit de ijstijd. De natte laagte bestond uit een moerassig gebied met kleine waterpartijen. De planten zorgden ervoor dat het water dichtgroeide (verlanding) tot veen. In dit plan wordt de pingoruïne hersteld.

Het herstel van de pingoruïne is nodig om aan het doelen genoemd in 1.1 te voldoen en feitelijk omdat de pingoruïne is gedempt ten behoeve van de landbouw en dichtgegroeid. Voor het herstel wordt in het midden van het gebied de pingoruïne uitgegraven met oevers die geleidelijk overgaan naar de drogere delen in het gebied. De natste percelen liggen aan de rand van de pingoruïne, de drogere delen liggen op de flanken. De oever kan droogvallen in de zomer en zal een mooi leefgebied vormen voor kikkers, slangen en insecten. De doelstelling is het creëren van een overgang van een nat naar droog milieu en daarmee ook een diversiteit aan planten en dieren te ontwikkelen. In het midden van de pingoruïne kunnen waterplanten groeien en aan de zuidwestkant zal het water tegen wind beschermd worden door een rietkraag. De buitengrenzen van de oostkant worden ingekleed met hegjes en lage struiken. De huidige oude paden,-wegenstructuur in en rondom het projectgebied heen blijft in takt.

3 Haalbaarheid van het plan

3.1 Beleid

Omgevingsplan

Het project is planologisch passend binnen het geldende omgevingsplan. Dat is hierna verder planologisch onderbouwd.

De huidige bestemming voor de locatie de Broekeld is vastgelegd in het Bestemmingsplan Agrarische Enclave van de gemeente Apeldoorn.

kaart van het plangebied in het omgevingsplan

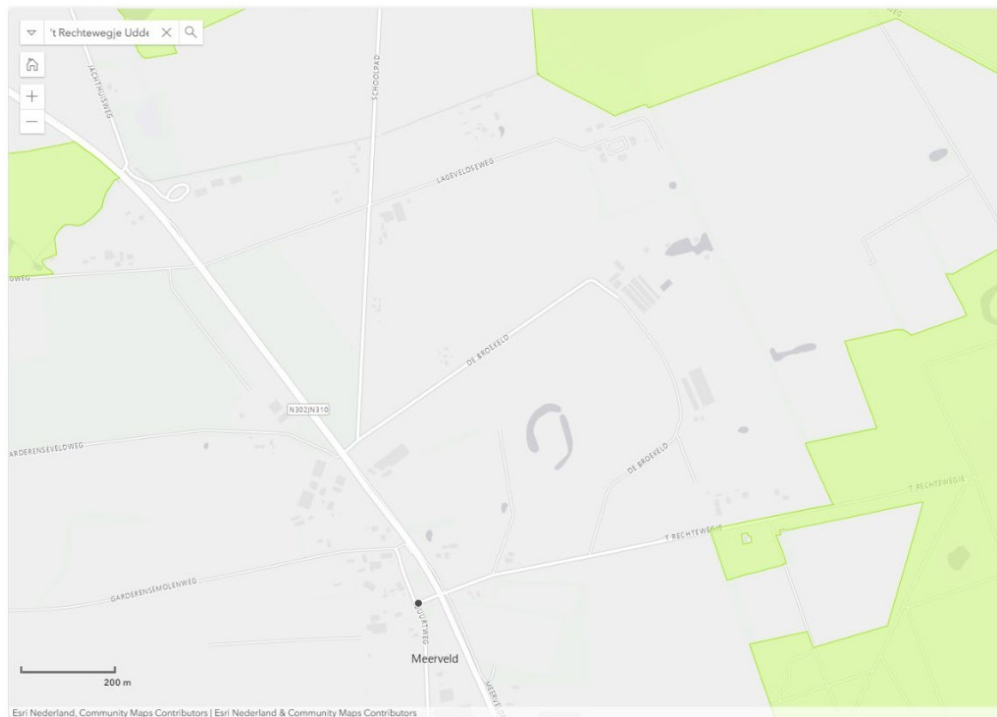
- Hoofdfunctie van dit gebied is Agrarisch. artikel 3.1 lid m geeft “natuurbeheer” aan als doeleinde toegestaan (Gemeente Apeldoorn, 2014), dus geen nieuwe natuur. (Klein deel: bestemming Water); Gemeente heeft in mail van 12 december aangegeven dat onder natuurbeheer dit plan valt. Alleen voor hekwerk en aanleg/graven is een binnenplanse omgevingsvergunning nodig.
- Dubbelbestemmingen Archeologie: hoge en middelhoge waarde: Artikel 20 en 21 geven aan dat vergunning nodig is bij middelhoge en hoge waarde, wanneer:
  - a. grondwerkzaamheden dieper dan 0,35 m onder het maaiveld over een oppervlakte van meer dan 50 m², zoals afgraven, egaliseren, frezen, scheuren van grasland, aanbrengen van oppervlakteverhardingen, aanleg van drainage, verwijderen van funderingen en aanleg of rooien van bos, boomgaard of diepwortelende beplanting;
  - b. graven, dempen, dan wel verdiepen, vergroten of anderszins herprofilen van waterlopen, sloten en greppels;
 Er is een omgevingsvergunning voor werkzaamheden nodig zijn; daarvoor is archeologisch onderzoek nodig.
- De dubbelbestemming “Waarde – Beken en sprengen” geldt deels (Gemeente Apeldoorn, 2014 artikel 22). De aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor het beheer, herstel en onderhoud van landschappelijk en cultuurhistorisch waardevolle beken en sprengen. Voor zaken als aanleg paden, grond egaliseren etc. is een omgevingsvergunning nodig. Die wordt alleen verleend als de beken/sprengen niet onevenredig worden of kunnen worden aangetast, dan wel de mogelijkheden voor het herstel van de beek of spreng niet onevenredig worden of kunnen worden verkleind.
- De aanduiding “waardevol verkavelingspatroon” geldt grotendeels. De gronden zijn hier, naast de aldaar voorkomende bestemming, mede bestemd voor de instandhouding van het verkavelingspatroon in het landschap, waaronder begrepen de kavelstructuur, kavelgrensbeplantingen en het slotenpatroon. (Gemeente Apeldoorn, 2014)

Conclusie

Voor hekwerk en graven moet een vergunning worden aangevraagd, daarnaast is een vergunning voor archeologie nodig.

Natura 2000

Kaart met Natura2000 in licht groen en het plangebied in het midden

Het plangebied bevindt zich op circa 200 meter van Natura 2000 gebied en valt binnen de zone waar voorbereidingsbesluit beperkingengebied stikstofemissie op van toepassing is. Dat betekent dat de werkzaamheden moeten worden gemeld bij het bevoegd gezag.

Omgevingsverordening provincie Gelderland

De provincie Gelderland beschikt over verschillende instrumenten waarmee zij haar ambities realiseert. De verordening wordt ingezet voor die onderwerpen waarvoor de provincie eraan hecht dat de doorwerking van het beleid van de Omgevingsvisie juridisch gewaarborgd is. De verordening voorziet ten opzichte van de Omgevingsvisie niet in nieuw beleid en is daarmee dus beleidsneutraal. De inzet van de verordening als juridisch instrument om de doorwerking van het provinciaal beleid af te dwingen is beperkt tot die onderdelen van het beleid waarvoor de inzet van algemene regels noodzakelijk is om provinciale belangen veilig te stellen of om uitvoering te geven aan wettelijke verplichtingen.

De Omgevingsverordening richt zich net zo breed als de Omgevingsvisie op de fysieke leefomgeving in de Provincie Gelderland. Dit betekent dat vrijwel alle regels die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving opgenomen zijn in de Omgevingsverordening. Het gaat hierbij om regels op het gebied van ruimtelijke ordening, milieu, water, mobiliteit en bodem. De verwachting is dat de Omgevingsverordening op termijn alle regels zal gaan bevatten die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving.

Ten aanzien van voorliggend project zijn de regels ten aanzien van de onderwerpen 'natuur en landschap' en 'klimaatadaptatie' relevant.

Gelders natuurnetwerk (GNN) en Groene Ontwikkelingszone (GO)

Op basis van de kaart 'Natuur' van de Omgevingsverordening blijkt dat het water in het plangebied (hoefijzer) GNN is. Verder vallen de percelen onder de Groene ontwikkelingszone (GO).

Binnen GNN worden ontwikkelingen alleen toegestaan als het geen nadelige gevolgen heeft voor oppervlakte, samenhang of kwaliteit van het GNN. Dit gebied heeft nummer 161 van de GNN daarbij horen de volgende ontwikkelingsdoelen:

- Ontwikkeling beeklandschap met overgangen van droog-voedselarm naar nat-(matig) voedselrijk in bossen en open begroeiingen; terugdringing verdroging en vermesting
- Ontwikkeling oud bos en bosranden en overgangen naar heide
- Ontwikkeling natte heide met bijzondere plantensoorten en heikikker
- Ontwikkeling schraallanden en veenkernen
- Ontwikkeling biotopen voor reptielen
- Ontwikkeling leefgebieden voor groot wild
- Ontwikkeling uitwisseling met de omgeving en vermindering barrièrewerking N302
- Ontwikkeling landgoederen en bijbehorende patronen
- Ontwikkeling kleinschalige ontginningen met dicht patroon van singels en hakhout
- Ontwikkeling cultuurhistorische patronen en beheersvormen

Bij GO worden nieuwe ontwikkelingen en activiteiten toegestaan als de zone wordt versterkt en samenhang niet verloren gaat. Dit gebied heeft nummer 161 van de Groene ontwikkelingszone daarbij horen de volgende ontwikkelingsdoelen:

- Ontwikkeling beeklandschap met overgangen van droog-voedselarm naar nat-(matig) voedselrijk in bossen en open begroeiingen
- Ontwikkeling uitwisseling met de omgeving en vermindering barrièrewerking N302
- Ontwikkeling extensief agrarisch beheer op de landgoederen
- Ontwikkeling landgoederen en bijbehorende patronen
- Ontwikkeling kleinschalige ontginningen met dicht patroon van singels en hakhout
- Ontwikkeling cultuurhistorische patronen en beheersvormen

Met dit plan wordt bijgedragen aan de versterking van de GO en aan de ontwikkelingsdoelen.

- Het behoud en herstel van de pingo-ruïne als belangrijk aardkundig element staat centraal en is te beschouwen als grondwater gevoed ven.
- De aanwezigheid van kwel nodigt uit tot hoge ecologische ambitie. Hieraan wordt invulling gegeven door:
  - Schoon kwelwater zoveel mogelijk vast te houden in het gebied. Het landbouwwater dat nu door het ven heen stroomt, krijgt een andere loop. Hierdoor krijgt het toekomstige ven een goede waterkwaliteit.
  - De potentie voor veenontwikkeling te benutten. Op grond van de LESA wordt op kleine schaal veenontwikkeling mogelijk geacht. Zo zijn restanten van een vroegere veenkern aangetroffen.
- Op kansrijke plekken wordt ingezet op ontwikkeling van nat- en droog schraalland.
- Verhoging biodiversiteit door versterking van gradiënten hoog-laag, nat-droog en voedselarm – voedselrijk.
- Het kleinschalige ontginningslandschap met karakteristieke verkaveling en het kleinschalige ontginningslandschap met bomen en singels blijft intact. Waar mogelijk vindt versterking plaats van dit kleinschalige landschap. Behoud en verdere ontwikkeling hiervan draagt bij aan leefgebied van o.a. grauwe klauwier, das en steenuil.

Landschap

Dit gebied valt onder de streekgids Veluwe. In de streekgids staan kernkwaliteiten en ontwikkeldoelen. De doelen zoals bovenstaand benoemd onder GNN/GO sluiten hier op aan.

Kernkwaliteiten

1 Reliëfrijk stuwwallencomplex en veruit het grootste aaneengesloten groene en bosrijk gebied van Nederland. Inclusief het spectaculaire 'steile' reliëf op de zuidflank van de Veluwe, de zuidrand van de stuwwal.

2 Sterke afwisseling van bos- en natuurgebieden, heidevelden, zandverstuivingen, agrarische enclaves en landgoederen met landgoedstructuren en lanen.

3 Schaars oppervlaktewater: vennen, enkele beken en aan de rand sprengen en sprengbecken.

4 Grote historische gelaagdheid met fenomenen en verhalen uit verschillende tijdslagen. Grootste aantallen en dichtheid aan grafheuvels en celtic fields van Nederland. IJzerwinning en heidepotstalsysteem. Aanwezigheid van hessenwegen en koningswegen.

5 Rijke variatie aan (cultuurhistorisch bepaalde) soorten bos met hoge ecologische waarden. Veel natuurgebieden hebben de Natura 2000 waarden.

Ontwikeldoelen

Ruimtelijke ontwikkelingen houden rekening met en dragen zo mogelijk bij aan de kernkwaliteiten van de Veluwe. Handhaven en versterken van de Veluwe als groen-blauwe long van Nederland. Meer nog dan voorheen natuurgebieden met elkaar verbinden, o.a. door onthekken, ecoducten en groene zoomen. Inclusief natuurrijke verbindingen met omliggende, lagergelegen gebieden in Gelderse Vallei, IJsselvallei en Randmeerkust. Behouden van aardkundige waarden en de zoetgrondwatervoorraad. Terughoudendheid ten aanzien van ontgronden. Vermindering van barrièrewerking van kruisende infrastructuur.

Versterken van de variatie aan natuurdoeltypen. Accentueren van de overgangen tussen landschaps-eenheden. In de agrarische enclaves transitie inzetten naar duurzame landbouw met behoud van openheid. Introduceren van passende nieuwe grondgebruiksvormen zoals voedselbossen, beleefplekken en kleinschalige energieopwekking. Behouden en versterken van de kwaliteiten van landgoederen en buitenplaatsen. De landgoederenstructuur op de zuidoostflank onder de naam Gelders Arcadië meer herkenbaar en beleefbaar maken.

Herstel van de loop en vorm van sprengbecken in hun cultuur-historische betekenis en haar zichtbaarheid vergroten. Natuurrijkdom van beken en vennen vergroten.

De tijdslagen meer beleefbaar maken. Historische artefacten, structuren en ensembles behouden, restaureren en recreatief ontsluiten.

Variatie behouden en versterken en zo nodig herstellen. Bevorderen van een gevarieerd loofbos en verminderen van naaldbos. Behouden van oude boskernen. Hoge bescherming van Natura 2000 waarden. Herstel kwaliteit van bodem en bevorderen ecologische beheer. In balans brengen met houtproductie.

Kernkwaliteiten en ontwikkeldoelen Veluwe

Kernkwaliteiten

6 Aantrekkelijk en relatief goed ontsloten recreatielandschap, al vanouds een geliefde vakantiebestemming voor Nederland.

7 Bijzondere beleving van 'leegte' en 'eindeloosheid', stilte en donkerte, flora en fauna, beslotenheid, openheid door aanwezigheid van heidevelden, zandverstuivingen en oude bouwlanden in enclaves en op de flanken.

8 Contrast tussen de besloten randen van de Veluwe met de lager gelegen open en halfopen gebieden (flanken), gecombineerd met bijzondere zichtlijnen of panorama's op de omgeving.

9 Op het massief komt weinig maar wel specifieke bebouwing voor: o.a. instellingsterreinen, kazernes, vakantieparken, landgoederen. Zes steden liggen met hun 'rug' op de stuwwallen: Arnhem, Wageningen, Ede, Harderwijk, Hattum en Apeldoorn. Geldt ook voor de talrijke grotere en kleinere dorpen langs de Veluwe.

Ontwikkeldoelen

De recreatieve druk meer dan voorheen zoneren in drukke, luwe en stille gebieden, inclusief passende recreatieve ontsluiting. Met aandacht voor sluiten van wegen en parkeerplaatsen en uitbreiding onverharde paden.

Zorgdragen dat Veluwe-beleving (in te onderscheiden belevingsgebieden) meer authentiek wordt door bestendigen van genoemde kwaliteiten. Inrichten van belevingsplekken overeenkomstig de zonering. Open plekken en enclaves, vooral oude essen, koesteren en behouden. Geldt ook voor landgoederen en buitenplaatsen. Stiltegebieden blijvend in acht nemen. Donkerte 'intensiveren' door belichting aan te passen of achterwege te laten.

Contrast handhaven en versterken door natuurbouw of natuurinclusieve landbouw. Zichtlijnen behoeden voor versturende elementen en waar mogelijk panorama's toevoegen.

Grote terughoudendheid betrachten bij verdere ontwikkeling van gebouwen en bebouwde terreinen, zowel bij uitbreiding, nieuwvestiging en functieverandering. Zorgvuldig inpassen is noodzakelijk, rekening houdend met natuurwaarden. Bosrijke stads- en dorpsrandzones vragen om zorgvuldige afstemming van soms conflicterende ruimteclaims.

Met dit plan wordt bijgedragen aan de versterking van het landschap en aan de ontwikkelingsdoelen. De belangrijkste kernkwaliteiten die worden versterkt zijn drie en acht.

Klimaatadaptatie

De verordening schrijft voor dat in een omgevingsplan dat nieuwe activiteiten of ontwikkelingen mogelijk maakt, een toelichting wordt opgenomen met een beschrijving van de maatregelen of voorzieningen die worden getroffen om de risico's van klimaatverandering te voorkomen of te beperken en de afweging die daarbij is gemaakt. Daarbij moeten de aspecten waterveiligheid, wateroverlast, droogte en hitte worden betrokken.

Met dit plan wordt natuur gerealiseerd. Het initiatief zorgt voor het verminderen van hittestress in de omgeving door het aanplanten van bomen en andere vegetatie.

Daarnaast bestaat het voornemen om enkele greppels te dempen. Dit wordt onder meer gedaan om verdroging van natuur te verminderen.

Conclusie

Het plan draagt bij aan GNN, GO, landschap en klimaat. In het kader van de voorbeschermingsregels beperkingengebied stikstof zal een melding worden gedaan voordat de werkzaamheden plaats vinden.

3.2 Milieu- en omgevingsaspecten

3.2.1 mer-beoordeling

Om te bepalen of voor het project een milieueffectrapport (MER) moet worden opgesteld, is het van belang om te kijken of de ontwikkeling een activiteit is als opgenomen in bijlage V van de Omgevingswet. Het project zou kunnen worden geschaard onder de activiteit J12 (Landinrichtings-project). In dat kader is een mer-beoordeling nodig. De milieueffecten zijn onderzocht in het kader van de uitvoerbaarheid van dit project in deze ruimtelijke onderbouwing. De resultaten daarvan zijn beschreven in de paragrafen 3.2.2 tot en met 3.2.12. Daaruit wordt geconcludeerd dat kan worden uitgesloten dat het project belangrijke nadelige gevolgen kan hebben voor het milieu. Een volledige mer is daarom niet nodig.

3.2.2 Bodem

Algemeen

Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet aangetoond worden dat de bodem- en grondwaterkwaliteit ter plaatse van het plangebied geschikt zijn voor het beoogde gebruik.

Toetsing

Dit plan maakt de realisatie van een kleinschalige ontwikkeling in vorm van een stuk natuur mogelijk. De nieuwe functie wordt niet als gevoeliger aangemerkt dan de bestaande functie. In november 2020 is bodemchemisch onderzoek uitgevoerd ter voorbereiding op natuurontwikkeling. De uitkomsten uit het onderzoek vormen de basis voor de gekozen inrichting. Daarnaast is archeologisch onderzoek uitgevoerd naar de locaties waar wordt gegraven, voornamelijk in de pingoruïne. Op deze locaties zijn geen bijzonderheden aangetroffen.

Conclusie

Het aspect bodem biedt geen belemmering voor de uitvoering van het plan.

3.2.3 Geluid

Algemeen

De mate waarin het geluid, veroorzaakt door het wegverkeer en/of door industrie, onder andere het woonmilieu mag belasten, is geregeld in de Wet geluidhinder (Wgh). Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet volgens de Wgh worden aangetoond dat gevoelige functies, zoals een woning, een aanvaardbare geluidsbelasting hebben als gevolg van omliggende (spoor)wegen en industrieterreinen. Als nieuwe geluidsgevoelige functies worden toegestaan, stelt de Wgh de verplichting akoestisch onderzoek te verrichten naar de geluidsbelasting ten gevolge van omliggende (spoor)wegen en industrieterreinen.

Toetsing

Voorliggend wijzigingsplan maakt de ontwikkeling van een natuur mogelijk. Natuur produceert van zichzelf weinig geluid. Akoestisch onderzoek is daarom niet noodzakelijk. Daarnaast geldt dat de ontwikkeling niet zal leiden tot een toename van het aantal verkeersbewegingen in en om het plangebied die tot geluidshinder zouden kunnen leiden.

Conclusie

Het aspect geluid vormt geen belemmering voor de uitvoering van het plan

3.2.4 Luchtkwaliteit

Algemeen

De Wet luchtkwaliteit (verankerd in de Wet milieubeheer, hoofdstuk 5, titel 5.2) is een implementatie van diverse Europese richtlijnen omtrent luchtkwaliteit, waarin onder andere grenswaarden voor vervuulende stoffen in de buitenlucht zijn vastgesteld ter bescherming van mens en milieu. In Nederland zijn stikstofdioxide (NO₂) en zwevende deeltjes als PM₁₀ en PM_{2,5} (fijn stof) de maatgevende stoffen waar de concentratieniveaus het dichtst bij de grenswaarden liggen. Plannen die 'niet in betekenende mate' (NIBM) bijdragen aan luchtverontreiniging hoeven niet langer individueel getoetst te worden; deze grens is in de AMvB NIBM gelegd bij 3% van de grenswaarde van een stof.

Toetsing

De ontwikkeling van een natuurgebied zal niet leiden tot een toename van het aantal verkeersbewegingen in en om het plangebied. Door de omzetting van agrarische grond in natuur zal het plangebied minder intensief beheerd worden. De ontwikkeling zal naar verwachting leiden tot een verbetering van de luchtkwaliteit ter plaatse.

Conclusie

Het aspect luchtkwaliteit vormt geen belemmering voor de uitvoering van het plan.

3.2.5 Externe veiligheid

Wettelijk kader

Het beleid voor externe veiligheid is gericht op het verminderen en beheersen van risico's van zware ongevallen met gevaarlijke stoffen in inrichtingen en tijdens het transport ervan. Op basis van de criteria zoals onder andere gesteld in het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) worden bedrijven en activiteiten geselecteerd die een risico op zware ongevallen met zich mee (kunnen) brengen. Daarbij gaat het om bedrijven (zoals als LPG-tankstations en opslagen van gevaarlijke stoffen) en om (hoofd)transportassen. Het externe veiligheidsbeleid heeft tot doel zowel individuele burgers als groepen burgers een minimum beschermingsniveau te bieden tegen een ongeval met gevaarlijke stoffen.

Toetsing

Het initiatief betreft het omzetten van agrarische gronden in gronden naar natuur. Binnen het plangebied worden daarmee geen nieuwe (beperkt) kwetsbare objecten mogelijk gemaakt. Omdat de locatie geen kwetsbare functie krijgt en omdat geen gebouwen op de locatie worden gebouwd waar mensen verblijven is aanvullend onderzoek niet noodzakelijk.

Conclusie

Het aspect externe veiligheid vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van het plan.

3.2.6 Bedrijven en milieuzonering

Algemeen

Indien door middel van een plan nieuwe, gevoelige functies of milieuhinder veroorzakende functies mogelijk worden gemaakt, moet worden aangetoond dat een goed leefmilieu binnen en buiten het plangebied mogelijk is. Daarnaast mogen omliggende bedrijven niet in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden aangetast door de realisatie van nieuwe gevoelige functies. Wat betreft de aanbevolen richtafstanden tussen bedrijvig publicatie 'Bedrijven en Milieuzonering' als leidraad voor milieuzonering gebruikt. In de VNG-publicatie zijn richtafstanden voor diverse omgevings- en gebiedstypen opgenomen.

Toetsing

Een natuurgebied betreft geen milieuhindergevoelige functie. Omgekeerd geldt dat het te realiseren natuur ook geen hinder veroorzaakt. De bestaande omliggende (agrarische) bedrijven worden niet beperkt door het initiatief.

Conclusie

Geconcludeerd wordt dat vanuit het aspect bedrijven en milieuzonering geen belemmeringen aanwezig zijn voor de uitvoerbaarheid van het plan.

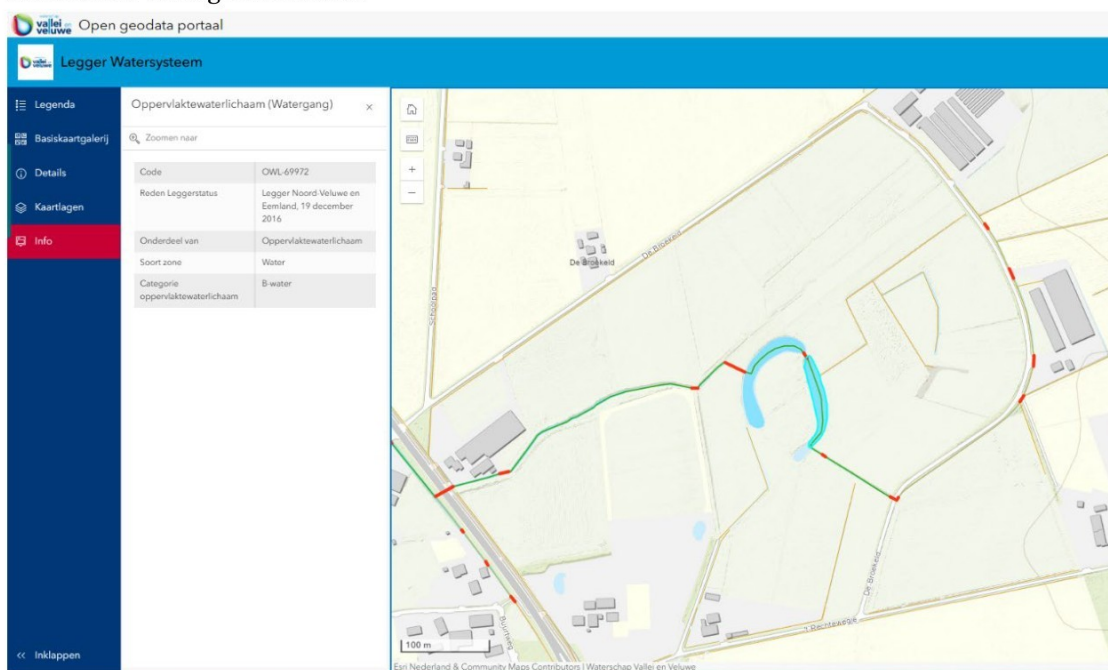
3.2.7 Water

Beleid

Het waterbeleid van Rijk en provincie is gericht op een veilig en goed bewoonbaar land met gezonde, duurzame watersystemen. Het plangebied ligt in het beheersgebied van het Waterschap Vallei en Veluwe. Het plangebied ligt in het beheersgebied van het Waterschap Vallei en Veluwe. In het Blauw Omgevingsprogramma 2022-2027 van Waterschap Vallei en Veluwe staat beschreven wat de doelen zijn voor de komende zes jaar en hoe het waterschap deze wil halen. Naast het uitvoeren van kerntaken zijn het aanpassen van de leefomgeving aan de gevolgen van klimaatverandering en waterveiligheid de grootste prioriteiten. Ook biodiversiteit en de circulaire economie en energietransitie staan hoog op de agenda.

Toetsing

Er loopt een b-watgang door dit gebied. Het Waterschap Vallei en Veluwe heeft een watervergunning verstrekt voor de voorgenomen inrichting (kenmerk Z2024-04-0401/D2024-07-1910). Vanwege grondruil met eigenaren in het gebied, zullen hier nog enkele kleine wijzigingen op komen voor aanleg van duikers.

Kaart leger waterschap van plangebied

Conclusie

Het aspect water vormt geen belemmering voor de uitvoering van het initiatief.

3.2.8 Archeologie en cultuurhistorie

Algemeen

Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet worden getoetst hoe er wordt omgegaan met de aspecten archeologie en cultuurhistorie. De bescherming van archeologische waarden is verankerd in de Erfgoedwet. Het belangrijkste doel van deze wet is de bescherming van de aanwezige en de te verwachten archeologische waarden door het reguleren van bodemverstorende activiteiten.

Toetsing

Er is een bureau- en verkennend booronderzoek uitgevoerd ten behoeve van dit project (BAAC onderzoeken adviesbureau, V-22-0489, augustus 2022).

Bureauonderzoek

Conclusie van het onderzoek is als volgt: *“De specifieke archeologische verwachting is hoog voor resten uit het paleolithicum tot en met de vroege middeleeuwen. Voor de periode late middeleeuwen nieuwe tijd geldt een hoge verwachting voor de enk in het (zuid)westen. Voor de pingoruïne geldt voor deze periode een lage archeologische verwachting. In de (voormalige) meer vullingen van de pingoruïne worden water gerelateerde complextypen verwacht, zoals rituele deposities, visfinken, kano’s en dumps van nederzettingsafval. BAAC adviseert om bodemverstorende activiteiten binnen het plangebied zo veel mogelijk te vermijden. Indien dit niet mogelijk is adviseert BAAC om bij bodemverstorende activiteiten van 30 cm -mv en dieper een vervolgonderzoek door middel van een verkennend booronderzoek uit te laten voeren.”*

Vervolgonderzoek: verkennend booronderzoek

In overleg met Regio-archeoloog Stedendriehoek is vervolgonderzoek gedaan. Op basis van de resultaten van het onderzoek is geen vervolgonderzoek noodzakelijk binnen de middels boringen onderzochte delen van het plangebied. Wel blijft de in het eerdere selectiebesluit op het bureauonderzoek gestelde eis gehandhaafd, tot uitvoering van een oppervlaktekartering na afloop van de grondwerkzaamheden, in de niet middels boring onderzochte delen van het plangebied (i.v.m. de verwachting op steentijdsites dicht aan het oppervlak).

Selectieadvies

Het archeologisch onderzoek is voorgelegd aan de regio-archeoloog.

Conclusie

De aspecten archeologie en cultuurhistorie vormen geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van het initiatief.

3.2.9 Ecologie

Algemeen

Bij elke ruimtelijke ontwikkeling moet, in het kader van de Wet natuurbescherming, in beeld worden gebracht of er sprake is van invloeden op natuurwaarden en beschermde soorten.

Toetsing

In 2021 heeft natuuronderzoek plaats gevonden, maar omdat dat inmiddels 4 jaar oud is, is het onderzoek geactualiseerd. Op 23 april 2025 heeft Natuurbalans (projectnummer 23-031) actualisatie natuurbescherming onder de Omgevingswet voor het onderdeel soortenbescherming opgeleverd. Hierbij is gekeken naar de huidige wet- en regelgeving en is de soortenbescherming geactualiseerd. Conclusie daaruit is dat voor soortenbescherming aanvullende onderzoek nodig is naar kleine materachtigen. Dit onderzoek wordt gedurende 2025 vervolgd en indien nodig zullen vervolgstappen worden genomen. Voorzieningen als marterhopen en/of marterkasten kunnen in het gebied worden geplaatst om gevolgen van de inrichting te mitigeren. Met voorkomen van

verstoring in kwetsbare periodes voor deze soorten kan in het plannen van werkzaamheden rekening worden gehouden. Voor andere soorten, vleermuis, dassen, broedvogels en vissen, worden maatregelen genomen om verstoring tegen te gaan of zo min mogelijk te maken. Natura 2000-gebied Veluwe ligt binnen de invloedssfeer van de voorgenomen ingreep. Uit de voortoets blijkt dat significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied zijn uitgesloten. Verdere toetsing en vergunningverlening zijn niet nodig. De ingreeplocatie ligt binnen de begrenzing van het NNN. Significant negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden, oppervlakte en samenhang van het NNN zijn op voorhand uitgesloten. Het plangebied valt wel binnen de zone waar voorbereidingsbesluit beperkingengebied stikstofemissie op van toepassing is. Dat betekent dat de werkzaamheden moeten worden gemeld bij het bevoegd gezag.

Conclusie

Indien de voorgestelde preventieve maatregelen worden uitgevoerd, worden schadelijke handelingen uit het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) voor de meeste soorten voorkomen. Alleen voor de nader te onderzoeken soorten (kleine marterachtigen) is dat nog onduidelijk, maar voorzieningen om effecten te mitigeren worden in het plan opgenomen.

Natura 2000-gebied Veluwe ligt binnen de invloedssfeer van de voorgenomen ingreep. Uit de voortoets blijkt dat significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied zijn uitgesloten. In de Omgevingswet is een verbod opgenomen om zonder omgevingsvergunning een Natura 2000-activiteit te verrichten. Het verbod geldt niet voor Natura 2000-activiteiten die worden uitgevoerd in het kader van een programma zoals in dit geval Natura 2000-beheerplan Veluwe of voor instandhoudingsmaatregelen die niet zijn aan te merken als Natura 2000-activiteit. Hierdoor geldt voor dit project geen vergunningplicht. Wel moet worden voldaan aan de (specifieke) zorgplicht middels het opstellen van een ecologisch werkprotocol (EWP). Verdere toetsing en vergunningverlening zijn niet nodig.

De ingreeplocatie ligt binnen de begrenzing van het NNN. Significant negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden, oppervlakte en samenhang van het NNN zijn op voorhand uitgesloten. Het plangebied valt wel binnen de zone waar voorbereidingsbesluit beperkingengebied stikstofemissie op van toepassing is. Dat betekent dat de werkzaamheden moeten worden gemeld bij het bevoegd gezag.

3.2.10 Verkeer en parkeren

Algemeen

Bij ruimtelijke plannen moet worden aangetoond dat de ontwikkeling geen negatieve gevolgen heeft voor de verkeer- en parkeersituatie ter plaatse.

Toetsing

Met het initiatief is geen sprake van een ontwikkeling met een verkeersaantrekkende werking of een parkeerbehoefte.

Conclusie

De aspecten verkeer en parkeren vormen geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van het initiatief.

3.2.11 Ontploffbare Oorlogsresten (OOO)

Algemeen

Bij een ruimtelijk plan moet aandacht zijn voor de mogelijke aanwezigheid van onontploffte oorlogsresten, oftewel niet-gesprongen explosieven.

Toetsing

Vanwege de voorgenomen inrichting, is een bureaustudie uitgevoerd naar Ontploffbare Oorlogsresten.

Conclusie

Er zijn geen indicaties die wijzen op de mogelijke aanwezigheid van Ontploffbare Oorlogsresten, daarom is er geen verdacht gebied afgebakend. Geplande werkzaamheden in het onderzoeksgebied kunnen op reguliere wijze worden uitgevoerd.

3.2.12 Cumulatie

Algemeen

Bij een ruimtelijk plan moet aandacht zijn voor de mogelijke effecten die pas optreden in cumulatie met andere projecten in de nabijheid.

Toetsing

In de directe nabijheid van het project de Broekeld zijn geen andere ruimtelijke ingrepen voorzien. De effecten van het project de Broekeld treden alléén op, op de in te richten percelen.

Conclusie

Er is geen sprake van cumulatie van effecten van het project de Broekeld met andere voorgenomen ruimtelijke ingrepen.

Hoofdstuk 4 Uitvoerbaarheid

Economische uitvoerbaarheid

De gronden in het plangebied zijn in eigendom van Provincie Gelderland en zullen ook door de provincie worden ontwikkeld. Provincie Gelderland heeft hiervoor budget gereserveerd. Met het initiatief zijn geen kosten voor de gemeente gemoeid, anders dan kosten die op basis van de gemeentelijke legesverordening in rekening zullen worden gebracht. De economische uitvoerbaarheid wordt hiermee geacht voldoende te zijn aangetoond.

Met de natuurontwikkeling is geen sprake van een bouwplan. Om die reden hoeft er geen exploitatieplan te worden vastgesteld.

Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Het Schetsontwerp is voor het eerst in 2021 besproken met de eigenaren die in de Broekeld eigendommen hebben. Hieruit zijn nog een aantal grondtransacties voortgekomen. Dat betekent dat er nu nog een aantal medegrondeigenaren zijn in de Broekeld/projectgebied. Daarnaast zijn er twee woningen in/nabij de Broekeld liggen.

Alle grondeigenaren zijn regelmatig geïnformeerd over de plannen en hebben voorlopig geen bezwaren.

Grondeigenaar 1 – buurman van percelen provincie aan de noordwestzijde (A 3542) en heeft één perceel in het projectgebied (A 4462). Grondruil uitgevoerd om perceel vanaf weg De Broekeld toegankelijk te maken. Daarmee vervalt een recht van overpad wat hij heeft op percelen Apeldoorn sectie A 3551 en 3552 (eigendom provincie en eigendom particulier).

Grondeigenaar 2 heeft percelen liggend in het projectgebied. Deze eigenaar wil zijn percelen omvormen naar natuur en de bestemming wijzigen in een gezamenlijke procedure. Deze percelen worden op dit moment al beheerd als flora- en faunarijk grasland. In onderstaande afbeelding zijn de percelen groenomlijnd opgenomen. Met deze eigenaar zijn ook diverse gesprekken gevoerd over het inrichtingsplan waarbij vooral de wens om het uitzicht over de Broekeld open te houden is besproken. Gedeeltelijk is aan deze wens gehoor gegeven. De inrichting met hagen en struwen langs De Broekeld is vanwege verkeersveiligheid op de kruisingen ook aangepast.

Grondeigenaar 3 heeft twee percelen in het projectgebied A 4469 en A 3514 en is akkoord met de voorgenomen inrichting.

Indien gewenst kunnen percelen van andere eigenaren in de nabijheid van de pingoruïne worden opgehoogd met vrijkomende grond om mogelijke wateroverlast door vernatting te voorkomen.

Het projectgebied grenst aan de tuin van een woning waar ook een B&B is gevestigd. Er is diverse malen contact geweest over de plannen en over een deel van het provinciale perceel wat door eigenaar in gebruik was genomen. Deze eigenaar heeft zorgen over de gevolgen van het plan voor de waterhuishouding van het gebied. Er is een peilbuis geplaatst om de ontwikkeling van de grondwaterstand in het gebied en nabij de woning te kunnen monitoren. Daarnaast is afgesproken dat op de grens van het projectgebied en de tuin van de woning een greppel wordt gegraven zodat afstromend water wat de tuin in kan lopen wordt voorkomen.

Het projectgebied grenst aan eigendom van een paardenhouderij. Met deze eigenaar zijn afspraken gemaakt over het vervallen van het recht van overpad. De grens tussen het projectgebied en eigendom van de paardenhouderij wordt ingericht met een dubbele haag ter afscherming en versterking biodiversiteit. Bij de te kiezen soorten worden afspraken gemaakt over soorten die voor paarden niet schadelijk zijn.